

STOCKHOLMS STAD Kommunstyrelsen KF/KS Kansli	
Ink.	2007 -12- 1 0
Dnr:	207-5231/2007
Till:	R.M.

MISSIV

2007-12-07

Kommunstyrelserna i Danderyd,
Järfälla och Sollentuna kommuner
samt Stockholms stad, Solna stad
och Sundbybergs stad

Edsviken Vattensamverkan, ett samarbete inom Edsvikens avrinningsområde mellan kommunerna Danderyd, Järfälla och Sollentuna samt Stockholms stad, Solna stad och Sundbybergs stad.

Hösten 2003 startade ett informellt samarbete på tjänstemannanivå kring vattenvården i Edsvikens avrinningsområde mellan rubricerade kommuner/städer och Länsstyrelsen i Stockholms län. Samverkan bygger på intentionerna i EG's direktiv för vattenförvaltning och utgår från avrinningsområdet som administrativ gräns. Samverkansarbetet har pågått i en formaliserad form under tre år, 2005 – 2007. Syftet med samverkan är att förbättra miljösituationen i Edsviken genom att samla kunskaper om vattenmiljön och med dessa som grund ta fram en flerårig verksamhets- och åtgärdsplan med mål, åtgärdsförslag, prioriteringar och kostnadsuppskattningar.

. Ett antal utredningar om Edsvikens miljökvaliteter gjorts och ett gemensamt miljökontrollprogram har genomförts. En verksamhets- och åtgärdsplan har tagits fram för perioden 2008 – 2010. För att öka takten i genomförandet av åtgärdsplanen föreslås en utökad budget för kommande period.

Vid en utvärdering av arbetsperioden 2005 – 2007 konstateras att för att öka stabiliteten i vattenvårdsarbetet och få en bättre koppling till stadsbyggandet och miljöarbetet i kommunerna/städerna är det önskvärt att en politisk ledningsgrupp inrättas för Edsviken Vattensamverkan.

Arbetsgruppen vill med hänvisning till bilagda projektbeskrivning föreslå att kommunstyrelserna i Danderyd, Sollentuna och Järfälla samt Stockholms stad, Solna stad och Sundbybergs stad, för det fortsatta arbetet inom Edsvikens avrinningsområde, beslutar följande.

- **Samarbetet inom Edsvikens avrinningsområde i enlighet med bilagda projektbeskrivning och projektdirektiv godkännes.**
- **Samarbetsavtalet godkännes.**
- **Verksamhets- och åtgärdsplanen godkännes**
- **Budget godkännes.**
- **En delegat till politiska ledningsgruppen utses för perioden**
- **Kostnadsfördelningsprincipen godkännes.**

Samordningsteamet
Edsviken Vattensamverkan

Avtal om samarbete kring vattenvård i Edsvikens avrinningsområde

§ 1 Parter

Danderyds kommun, Järfälla kommun, Sollentuna kommun, Solna stad, Stockholms stad och Sundbybergs stad.

§ 2 Bakgrund

Bakgrunden till detta avtal beskrivs i Sollentuna kommuns projektbeskrivning för Edsvikens vattenvårdssamarbete 2007-09-12 och gällande samarbetsavtal.

§ 3 Gemensam målsättning

Det övergripande målet är att Edsviken ska ha nått ett tillstånd som kan bedömas som god ekologisk och kemisk status senast år 2015. Målet ansluter till EG's ramdirektiv för vatten.

§ 4 Avtalsperiod

Avtalet skall omfatta tre år (2008 – 2010) som efterföljs av en utvärdering, analys och förslag till eventuellt nya direktiv för samarbetets fortsättning.

§ 5 Gemensamma åtaganden

Parterna är överens om följande primära gemensamma åtaganden:

Parterna i samarbetet ska

- Bedriva miljökontroll enligt ett antaget program för Edsviken.
- Genomföra verksamhets- och åtgärdsplanen gällande för perioden 2008 - 2010 med prioriterade åtgärdsförslag.
- Samla och sprida kunskap om vattenmiljön till boende och verka i avrinningsområdet.
- Inspirera och stödja vattenvårdsinitiativ i samhället.

§ 6 Återrapportering

Återrapportering om samarbetets fortskridande, måluppfyllelse och ekonomi ska ske årsvis till respektive kommunstyrelse eller nämnd som delegerats ärendet.

§ 7 Projektorganisation

Det löpande arbetet organiseras med en politisk ledningsgrupp med en delegat från respektive kommun/stad och en styrgrupp med en tjänsteman från respektive kommun samt adjungerade experter.

Länsstyrelsen ingår i samverkan som adjungerad med sitt ansvar för regional samordning och som länk till vattenförvaltningen i distriktet norra Östersjön.

Det pågående "Igelbäckssamarbetet" är ett etablerat samarbete inom Edsvikens största delavrinningsområde. Igelbäckssamarbetet ingår i Edsvikens Vattensamverkan men har en fri roll i tillvaratagandet av markägarnas och det allmännas intressen kring bäcken.

2007-11-30

§ 9 Projektansvar för gemensamma åtgärder

Sollentuna kommun har för Edsviken Vattensamverkans räkning ansvaret för ekonomihantering, projektledning, samordning, information, beredning och genomförande av vad som ovan sägs skall falla på parterna gemensamt.

Sollentuna kommuns kostnader för arbetet skall fördelas mellan parterna enligt överenskommen kostnadsfördelningsmodell.

Sollentuna kommun skall minst 1 gång per år lämna en ekonomisk redovisning över verksamheten och årligen lämna förslag till budget för kommande år samt redovisa samarbetets framåtskridande och måluppfyllelse enligt § 5.

§ 10 Kostnadsfördelning

Kostnaden per år, 450 000 kronor, för åren 2008, 2009 och 2010, fördelas enligt följande principer:

Kostnadsfördelningen baseras på närhet till Edsviken, befolkning, andel hårdgjorda ytor, verksamhetsområden och vägar. Fördelningen ska spegla bedömd påverkan på Edsviken.

Sollentuna 35 %	157 500 kronor
Danderyd 30 %	135 000
Stockholm 15 %	67 500
Solna 10 %	45 000
Sundbyberg 5 %	22 500
Järfälla 5 %	22 500

För prioriterade åtgärder enligt av respektive kommun antaget åtgärdsprogram svarar respektive kommun för såväl genomförandet som finansiering.

§ 11 Tvister

Tvister med anledning av detta avtal skall i första hand avgöras genom förhandlingar mellan parterna och i andra hand av svensk domstol. Laga domstol skall vara Sollentuna tingsrätt.

För Danderyds kommun

För Järfälla kommun

För Sollentuna kommun

För Solna stad

För Stockholms stad

För Sundbybergs stad

Kommunstyrelserna i Danderyd,
Järfälla och Sollentuna kommuner
samt Stockholms stad, Solna stad
och Sundbybergs stad

Projektbeskrivning och översiktliga direktiv 2008 – 2010

Bakgrund

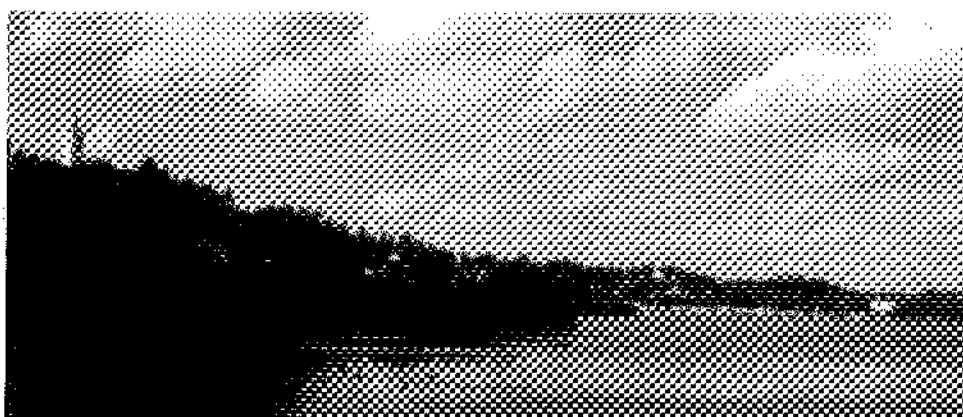
Friska vatten och vattendrag med ett rikt växt- och djurliv utgör stora kvaliteter i det tätortsnära landskapet. Möjligheten att kunna njuta av bad, sportfiske och naturupplevelser i sin närmiljö är en del av den livskvalitet som många söker och som gör vår del av regionen attraktiv både för de som har sin hembygd här och för de som i framtiden väljer att bosätta sig här.

Kommunerna och städerna i Edsvikens avrinningsområde (Sollentuna, Danderyd, Järfälla, Solna, Sundbyberg och Stockholm) har tillsammans med Länsstyrelsen och Naturhistoriska riksmuseet påbörjat ett samarbete för att förbättra miljösituationen i Edsviken.

Arbetet sker i enlighet med EG's ramdirektiv för vatten. Enligt ramdirektivet skall vattenvårdsarbetet ske avrinningsområdesvis och i samverkan mellan kommuner, länsstyrelsen och andra aktörer.

Edsviken är en närsaltsbelastad havsvik med utbredd syrgasbrist på bottenarna och stort utläckage av näring från sedimenten. Tillförseln av näringsämnen sker till stor del via dagvatten från urbana ytor. Avrinningsområdet, ca 62 km², består till största delen av bebyggda områden och stora trafikleder. Viken ligger inom Sollentuna och Danderyds kommuner samt Solna stad men avrinningsområdet omfattar även Sundbyberg stad, Järfälla kommun och Stockholms stad (se karta sid. 5).

Med Edsviken Vattensamverkan som plattform samordnas vattenvården i avrinningsområdet genom att förankra det fortsatta arbetet i respektive medverkande kommun med ett politiskt beslut som godkänner samarbetet och de mål som föreslås för projektet.

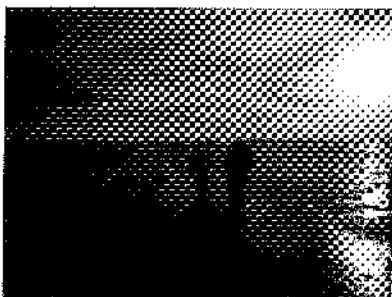
Gemensamma mål – gemensamt ansvar

Vi som bor och på olika sätt är verksamma inom Edsvikens avrinningsområde har alla ett ansvar för naturresursen vatten. Det känns angeläget och nödvändigt att fortsätta vattenvårdsarbetet med samordning av resurserna för att genom olika åtgärder restaurera och förbättra kvaliteten i Edsviken och tillrinnande vattendrag.

Med hjälp av gemensamma mål och ett gemensamt synsätt kan vi i Edsviken

Vattensamverkan gå vidare i arbetet med ett strategiskt riktigt handlingsätt och långsiktiga åtgärdsprogram. Genom att fortsätta samverka kan kommunerna prioritera bland åtgärderna och säkra att resursanvändningen sker utifrån optimal kostnads- och miljöeffektivitet.

I ett kommungemensamt vattenvårdsarbete kan även samverkan med andra viktiga aktörer i samhället som näringsliv, föreningsliv, utbildningsväsende, myndigheter och andra statliga instanser optimeras.

Mål och syften

Samverkans huvudsyften är att

- Fortlöpande övervaka miljökvalitetens utveckling genom det kontrollprogram som tagits fram gemensamt av intressenterna.
- Upprätta verksamhets- och åtgärdsplan med inriktningsmål, effektmål och prioriterade åtgärdsförslag.
- Samla och sprida kunskap om vattenmiljön till boende och verksamma i avrinningsområdet.
- Inspirera och stödja vattenvårdsinitiativ i samhället.

Det övergripande målet är att Edsviken ska ha nått ett tillstånd som kan bedömas som god ekologisk och kemisk status senast år 2015. Målet ansluter till EG's ramdirektiv för vatten.

Projektorganisation, administrativa rutiner och översiktliga direktiv

Det fortsatta samarbetet föreslås organiseras enligt följande:

- Det fortsatta arbetet i Edsvikens Vattensamverkan föreslås omfatta tre år (2008 – 2010) som efterföljs av en utvärdering, analys och förslag till eventuellt nya direktiv för samarbetets fortsättning. Utvärderingen underställs politisk instans för beslut.
- Samverkan mellan kommunerna formaliseras genom ett politiskt beslut som godkänner samarbetsformen enligt föreliggande samarbetsavtal, projektbeskrivning och projektdirektiv.
- I samverkan bör, enligt EG's vattendirektiv, även andra intressenter på lämpligt sätt ingå. Det kan t.ex. gälla ideella organisationer, näringsliv, Vägverket, Naturhistoriska riksmuseet och andra verksamma i avrinningsområdet.
- Styrgruppen föreslår att en politisk ledningsgrupp tillsätts i samarbetet. Erfarenheter från Oxunda Vattensamverkan och andra vattenvårdsorganisationer visar på vikten av en direkt politisk förankring av ambitionsnivå, mål, inriktning och åtgärdsförslag i vattenvårdsarbetet.
- Det löpande arbetet organiseras med en styrgrupp med en tjänsteman från respektive kommun samt adjungerade experter. Styrgruppens uppdrag är att bedriva miljökontroll enligt ett gemensamt antaget program och att ta fram måldokument och åtgärdsprogram med prioriterade åtgärdsförslag för vattenvården inom avrinningsområdet. Arbetet ska utgå från EG's vattendirektiv och kunna utgöra ett stöd för den övergripande vattenförvaltningen i vattendistriktet norra Östersjön.
- En samordnare utses bland intressenterna med uppgift att samordna insatser som att samla och sprida information och kunskaper, ta fram beslutsunderlag samt bereda ärenden inför politiska beslut, administrera projektmöten och verkställa beslut som rör de gemensamma åtagandena. I samordnarens uppgifter ingår även att administrera samarbetets ekonomi och redovisning samt verkställa återrapporering enligt nedan.
- Återrapporering om samarbetets fortskridande, måluppfyllelse och ekonomi ska ske årsvis till respektive kommunstyrelse eller nämnd som delegerats ärendet.
- Länsstyrelsen ingår i samarbetet som adjungerad med sitt ansvar för regional samordning och som länk till vattenförvaltningen i distriktet norra Östersjön.
- Det pågående "Igelbäckssamarbetet" ska ingå i Edsvikens vattenvårdssamarbete med motivet att samordning sparar resurser och bidrar till en nödvändig helhetssyn på vattenvården i avrinningsområdet.

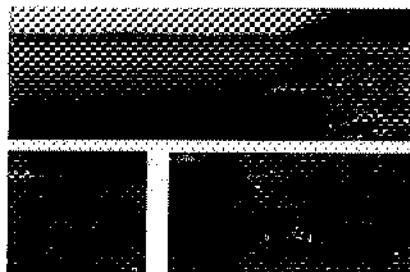
Primära arbetsuppgifter

Deltagande kommuner i Edsvikens Vattensamverkan har enats om att fortsätta att genomföra det fleråriga miljökontrollprogrammet i Edsviken. Programmet, som är uppbyggt enligt svensk standard, ska ge relevant information om Edsvikens miljötillstånd och utveckling över tiden men även utgöra underlag för beslut om åtgärder inom vattenvården. Miljökontrollprogrammet utgör, tillsammans med övrig kunskapsuppbyggnad, underlaget till ett åtgärdsprogram för avrinningsområdet. Nytt miljökontrollprogram ska upphandlas för perioden 2008 – 2010.

Åtgärdsplan som omfattar hela avrinningsområdet har tagits fram för perioden 2008 - 2010 och föreslagna åtgärder ska börja genomföras i kommunerna.

Verksamhets- och Åtgärdsplan

2008 – 2010

Gemensamma åtaganden

Parterna i samarbetet ska bedriva miljökontroll enligt ett antaget program för Edsviken. Kostnaderna för programmet ska fördelas på parterna enligt överenskomna fördelningsprinciper.

Parterna i samarbetet tar gemensamt fram måldokument, åtgärdsplaner med prioriterade åtgärdsförslag samt översiktligt underlag för aktuella anläggningar med avseende på effekter och systemval.

För prioriterade åtgärder enligt den verksamhets- och åtgärdsplan som tagits fram i vattenvårdssamarbetet svarar respektive kommun för såväl genomförandet som finansiering.

Fördelningsprinciper

En ny kostnadsfördelningsmodell föreslås börja gälla från 2008.

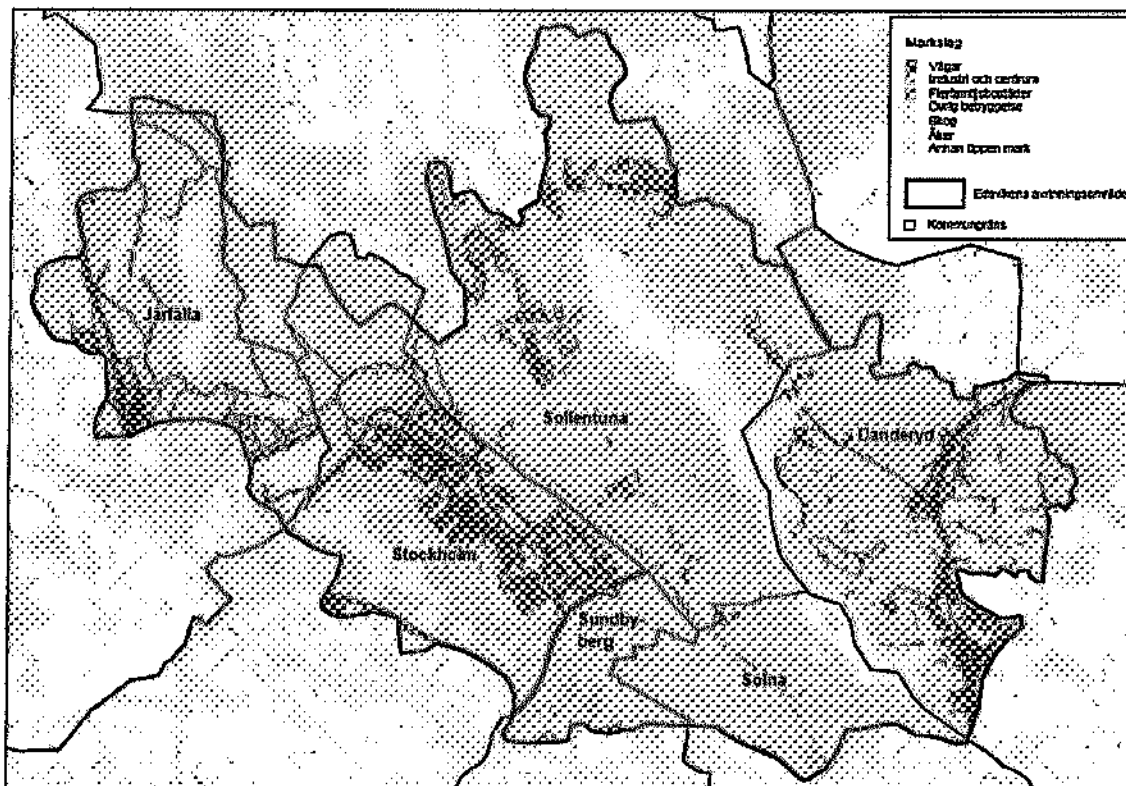
Kostnaden per år, 450 000 kronor, för åren 2008, 2009 och 2010, fördelas enligt följande principer:

Kostnadsfördelningen baseras på närhet till Edsviken, befolkning, andel hårdgjorda ytor, verksamhetsområden och vägar. Fördelningen ska spegla bedömd påverkan på Edsviken.

Sollentuna 35 %	157 500 kronor
Danderyd 30 %	135 000
Stockholm 15 %	67 500
Solna 10 %	45 000
Sundbyberg 5 %	22 500
Järfälla 5 %	22 500

För prioriterade åtgärder enligt av respektive kommun antaget åtgärdsprogram svarar respektive kommun för såväl genomförandet som finansiering.

Markslag inom Edsvikens avrinningsområde

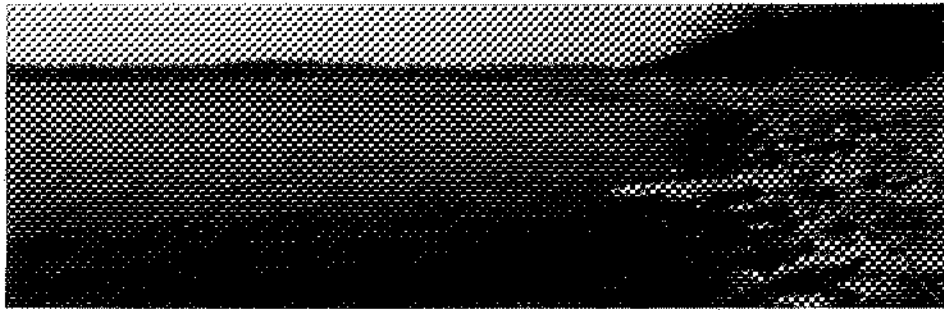

Markslag och kommun	Andel (%) av totala arealen hårdgjorda + gröna stor
Vägar	15 %
Sollentuna	7 %
Danderyd	4 %
Stockholm	2 %
Järfälla	1 %
Solna	1 %
Sundbyberg	< 1 %
Industri och centrum	5 %
Stockholm	2 %
Sollentuna	2 %
Danderyd	< 1 %
Järfälla	< 1 %
Solna	< 1 %
Sundbyberg	< 1 %
Flerfamiljsbostäder	3 %
Sollentuna	1 %
Stockholm	1 %
Danderyd	< 1 %
Järfälla	< 1 %
Solna	< 1 %
Sundbyberg	0 %
Övrig bebyggelse	18 %
Sollentuna	11 %
Danderyd	4 %
Järfälla	1 %
Stockholm	1 %
Solna	< 1 %
Sundbyberg	< 1 %
Skog	34 %
Sollentuna	9 %
Järfälla	7 %
Danderyd	6 %
Stockholm	5 %
Solna	4 %
Sundbyberg	3 %
Åker	4 %
Stockholm	2 %
Danderyd	1 %
Järfälla	1 %
Sollentuna	< 1 %
Solna	< 1 %
Sundbyberg	0 %
Annan öppen mark	21 %*
Stockholm	6 %
Järfälla	4 %
Danderyd	3 %
Sollentuna	3 %
Solna	3 %
Sundbyberg	1 %

Verksamhets- och Åtgärdsplan

2008 - 2010

Innehållsförteckning

SAMMANFATTNING	3
INLEDNING	4
ALLMÄN BESKRIVNING	5
EDSVIKEN OCH DESS AVRINNINGSSOMRÅDE	6
Karta och beskrivning av avrinningsområdet	6
Hur används Edsviken idag?	7
Geologi	7
Hydrologi och bottenförhållanden.....	7
Föroreningar	8
Vilka är problemen och vilka går att åtgärda?	8
Igelbäcken	9
VERKSAMHETS- OCH ÅTGÄRDSPLAN	10
Övergripande mål	10
Utredningar.....	10
Närsaltsbelastningen.....	10
Dagvatten.....	10
Biologisk mångfald	11
Information och samverkan.....	11
Inriktningsmål.....	12
EFFEKT MÅL – VERKSAMHETSPLAN 2008	13
GENOMFÖRD VERKSAMHET	14
Utredningar	14
Åtgärder.....	16
Informationsinsatser	17

Sammanfattning

Edsviken med sitt avrinningsområde är unikt på flera sätt. Området ligger centralt i Storstockholm omgivet av befolkningstäta områden vilket skapar ett stort tryck från befolkningens behov av rekreation och aktiviteter. Det finns dessutom ett stort mått av biologisk mångfald med värdefulla arter och biotoper i viken och i tillrinnande vattendrag. Samtidigt är vattenmiljön utsatt för en ökande påverkan av föroreningar som kommer från omgivande samhälle med centrumområden och biltrafik. Det är mot den bakgrunden en utmaning för kommunerna att samverka kring bevarandet, skyddet och utvecklingen av de värdefulla vattenmiljöerna.

Vinsterna med samverkan kring vattenvården är uppenbara. Den gemensamma kompetensen och gemensamma ekonomiska resurser kan, med en etablerad helhetssyn, utnyttjas rationellt och resultatriktat. Gemensamma mål för vattenvårdsarbetet har utarbetats med utgångspunkt från recipientkrav och åtgärdsförslagen i verksamhetsplanen bygger på helhetssyn och gemensamma prioriteringar.

Arbetet i Edsviken Vattensamverkan utgår från verksamhetsplanen och ett samarbetsavtal som reglerar åtaganden och praktiska frågor mellan kommunerna. Vi avser även att fördjupa den politiska förankringen. Avtal och verksamhetsplan utgör styrmedlen som reglerar riktning och nivå i arbetet. Arbetsprocessen har utformats i fyra steg för att vara överskådlig och ge kontinuitet; ledning/styrning – kunskapsuppbyggnad – genomförande – uppföljning, där stegen integreras till en helhet av samsyn och synergieffekt. Arbetsprocessen ger förutsättningar för anpassning till vattendirektivets olika krav på vattenförvaltning och samarbete med berörda myndigheter. Vi har i Edsviken vattensamverkan efter andra fasens kunskapsuppbyggnad påbörjat nästa fas av åtgärder som ger nya utmaningar och samverkansvinster.

VATTENSAMVERKAN

en process i fyra steg som ger struktur och långsiktig hållbarhet i vattenvårdsarbetet

Organisation och projektledning av Samverkansprojekt.

Miljöövervakning utredningar och riktade undersökningar.

Åtgärdsprogram och genomförande

Uppföljning och Utvärdering.

Inledning

2006 bildades en åtgärdsgrupp inom Edsviken Vattensamverkan med syfte att ta fram en åtgärdsplan för Edsvikens avrinningsområde och tillrinnande vattendrag med prioriterade och kostnadseffektiva miljöåtgärder. Resultatet av arbetet presenteras på följande sidor.

Syftet med åtgärdsplanen är att utifrån en helhetssyn på avrinningsområdet med dess problem och möjligheter, skapa ett viktigt styrdokument i samverkan mellan kommunerna, där alla deltagit med sina erfarenheter och resurser. Med väl formulerade mål och genomtänkta åtgärdsförslag blir åtgärdsplanen det viktigaste verktyget för att åstadkomma en miljö- och kostnadseffektiv vattenvård i avrinningsområdet. Åtgärdsplanen är avsedd att gälla under perioden 2008 – 2010 men ska ses som ett levande dokument där nya kunskaper och erfarenheter kontinuerligt kan föras in och prövas.

Till grund för åtgärdsplaneringen finns en metodik som beskriver sambanden mellan recipienten, förhållandena i tillrinningsområdet, åtgärdsförslagen och de behov som ska tillgodoses. Metodiken tar fasta på att beskriva de processer som ger förutsättningar för kommunikation och delaktighet i åtgärdsplaneringen.

Åtgärdsplanen är utformad utifrån en helhetssyn på vattenvårdsarbetet där recipientens tillstånd är styrande för utformningen av åtgärderna och där dessa kan kommuniceras medverksamhetsbedrivare, föreningsliv och enskilda.

Åtgärdsplanen skall balansera olika behov, dels av rening och avlastning för Edsviken som recipient med vad som är kopplat till vattendirektivet och dess mål, och dels samhällets och enskildas behov av att kunna nyttja Edsviken för t.ex. fiske, båtsport och bad.

Slutligen skall åtgärdsplanen vara ett pedagogiskt verktyg som ger förutsättningar för kommunikation mellan olika aktörer i avrinningsområdet.

Allmän beskrivning

Avrinningsområde: 62km²

Längd:	8,5 km	Bredd:	200-700 m (utan Stocksundet)
Maxdjup:	20 m	Medeldjup:	8m
Volym:	ca 28,5 Mm ³ , varav ca 10 Mm ³ utgör bottenvatten		
Omsättningstid:	ca 2 år	Salinitet:	2-4 ‰

Edsviken är en näringsrik havsvik som är förbunden med Saltsjön via Stocksundet i Danderyd.

Viken nyttjas

flitigt till bad, båtsport, fiske och, skridskoåkning. Edsviken är en brackvattenmiljö vilket gör att man finner både sötvattenarter och marina arter i viken, t ex de skyddsvärda fiskarterna nissöga och grönlång. Fiskaunan i Edsviken består av ett tjugotal olika fiskarter och den är hem för en rad olika snäckarter och andra bottenlevande djur. I viken trivs även många av de vanligaste sjöfåglarna och flera havsstrandsväxter finns också här.

Ett antal mindre vattendrag rinner ut i Edsviken. Det största av dessa är Igelbäcken vars delavrinningsområde berör fem av de sex kommunerna. Bäckens rinner upp vid Säbysjön i Järfälla och mynnar i Edsviken vid Ulriksdals slott. Igelbäcken hyser den skyddsvärda fisken grönlång som är en karaktärsart för området.

Avrinningsområdet består till stor del av bebyggelse och viken är hårt belastad av dagvatten som för med sig näringsämnen och andra föroreningar. Vattenblandningen i Edsviken är dålig. Detta bidrar till att syrebrist uppstår i bottenvattnet och att näringsämnen frigörs från sedimenten. Målet med det pågående kommunsamarbetet kring Edsviken är att förbättra vattenkvaliteten och förutsättningarna för växt- och djurliv.

Edsviken utnyttjas flitigt av både det rörliga och det organiserade friluftslivet. Här finns båtsport, fiskeklubbar och sjöscouter som bedriver verksamhet. Många kringboende från hela regionen utnyttjar Edsviken för bad, skridskoåkning och promenader. Vattenvårdsarbetet syftar till att förbättra vattenkvaliteten för att på så sätt öka användbarheten för friluftslivet.

De största bidragsgivarna när det gäller föroreningar till Edsviken är Danderyd och Sollentuna. Dessa två står för mer än hälften av avrinningsområdets yta. Till övervägande del kommer föroreningarna från urbana ytor som bebyggelse, industri och vägar.

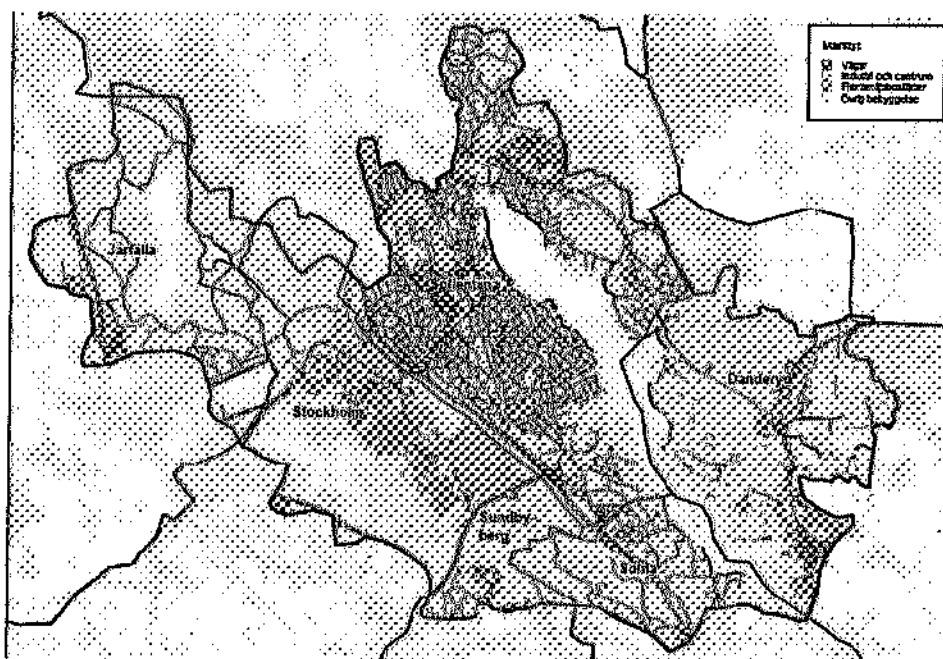
Rullande kontrollprogram samt andra gjorda och pågående undersökningar som sker inom Vattensamverkan ger en stor del av den kunskapsuppbyggnad som ligger till grund för åtgärdsplanen.

Vattendirektivets mål "god ekologisk och god kemisk status" används som stöd för föreslagna åtgärder och prioriteringar. Åtgärderna som föreslås är inriktade på både föroreningsbelastning och biologiska förhållanden. Det vill säga, målet är att med hjälp av framtagna åtgärder successivt kunna förbättra vattenkvalitén och förbättra förutsättningarna för växter och djur i den hårt belastade viken och avrinningsområdet.

Målet är också att förbättra vattenkvalitet och biologiska förhållanden i Igelbäcken och dess avrinningsområde, det största vattendraget som rinner till Edsviken.

Edsviken och dess avrinningsområde

Karta och beskrivning av avrinningsområdet.

Edsvikens avrinningsområde är 62 km² stort och innefattar kommunerna och städerna Sollentuna, Danderyd, Solna, Järfälla, Sundbyberg och Stockholm. Edsvikens stränder gränsar mot de tre förstnämnda medan övriga rinner av till Edsviken via Igelbäcken. Avrinningsområdet består till stor del av bebyggelse.

Hur används Edsviken idag?

Edsvikens närmaste omgivning består till största delen av urbaniserade ytor. Uppskattningsvis bor ca 150 000 människor inom gång- och cykelavstånd från vattnet. Tillgängligheten är god trots att en stor del av stränderna är privatiserade genom äldre villabebyggelse. Den populäraste aktiviteten tycks vara promenader utmed Edsvikens stränder. Marinor och båtuppläggningsplatser finns spridda utmed hela viken vilket gör att trafiken med fritidsbåtar är intensiv under sommarhalvåret. Fritidsfiske förekommer frekvent då Edsviken kan erbjuda en relativt god tillgång på fisk med alltifrån skarpsill och strömming till gädda abborre och braxen. Sjöscouterna i Sollentuna har sin verksamhet förlagd till Edsviken. Många skolor i Edsvikens närhet använder vattenmiljön för naturstudier. Vintertid med isläggning kan tusentals skridskoåkare ses på Edsviken en dag vid tjanlig väderlek. Under perioder med snö plogas en bana på isen. Ett flertal badplatser, både naturliga och anlagda, finns och utnyttjas flitigt under sommaren.

Geologi

I den norra delen av viken utgörs berggrunden av yngre granit. Östra stranden består av urberg, huvudsakligen yngre graniter. Den västra stranden domineras av Stockholmsåsen med inslag av postglaciala leror, moräner och berg i dagen. Falkbergets förkastningsbrant dominerar landskapsbilden i vikens inre del.

Hydrologi och bottenförhållanden

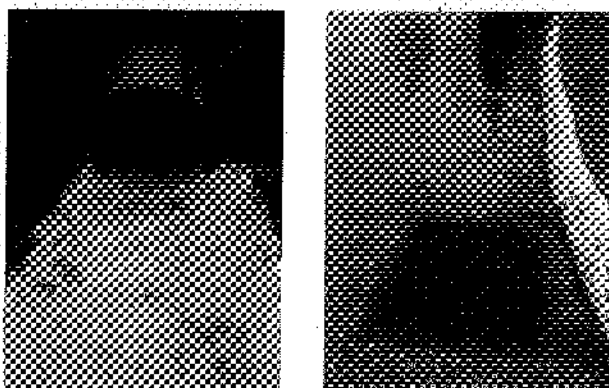
Edsviken har relativt få naturliga tillflöden; Landsnoraån, Rådanbäcken, Edsbergsbäcken och Bergendalsbäcken i Sollentuna, Noraån i Danderyd samt Igelbäcken som mynnar i Solna kommun.

Bottenvattnet i Edsviken är under stora delar av året åtskilt från ytvattnet på grund av det temperatursprångskikt som bildas på cirka 6 m djup, i nivå med Stocksundets tröskel. Allt vatten under tröskeln utgör bottenvatten, motsvarande ca 10 Mm³. Höstomblandningen är den enda tid under året då Edsvikens bottenvatten byts ut. Skiktningen gör att syrebrist uppstår i bottenvattnet.

Edsviken är särskilt känslig för belastning av olika slag på grund av sina hydrologiska förhållanden, speciellt i den inre delen av viken där den totala vattenvolymen är liten och omsättningen låg.

Föroreningar

Genom sina urbaniserade omgivningar får viken ta emot en mängd olika föroreningar via dagvattnet. Främst handlar det om näringsämnena kväve och fosfor som påtagligt påverkar vattenkvaliteten. Grovt räknat tillförs Edsviken ca 400 kg fosfor per år från omgivningen. Även andra föroreningar som tungmetaller, organiska föreningar och oljor tillförs i betydande mängder. Tidigare gick samhällets avlopp direkt ut i viken utan rening. Detta upphörde när de kommunala reningsverken byggdes ut på 60-talet men en del av den fosfor som hamnade i sedimenten tenderar att läcka ut i vattenmassan särskilt vid syrefria förhållanden vid bottarna. Idag transporteras den stora mängden föroreningar i tunnlar och kulvertar från centrumområden som Kista, Mörby och Sollentuna/Häggvik.

Vilka är problemen och vilka går att åtgärda?

Alla tillförda föroreningar är i princip ett problem. Det som direkt och synligt påverkar är kväve och fosfor. Dessa ämnen bidrar till bland annat kraftig tillväxt av planktonalger vilket kan visa sig tidvis under sommaren som så kallade blomningar där massförekomst av alger nästan helt täcker vattenytan och försämrar möjligheten för t.ex. bad.

De flesta problem som hänger samman med föroreningar går på ett eller annat sätt att åtgärda men det kräver resurser i form av teknik och pengar. Men resurserna är inte obegränsade därför måste vattenvården utgå från en strategi där den som förorenar också får ta sitt ansvar för att vidta åtgärder. Centrumområdena runt Edsviken byggs nu ut i snabb takt med nya bostads- och verksamhetsområden. Till detta kommer nya vägar och ökad trafik på befintliga trafikleder. Samhällsbyggandet leder till en ökad belastning på recipienten Edsviken som får ta emot dagvattnet men påverkan visar sig även lokalt i avrinningsområdet.

En viktig uppgift för vattenvården är att förebygga föroreningar genom att sätta upp riktlinjer för dagvattenhanteringen. Det innebär bland annat att föroreningarna ska tas om hand där de uppstår – vid källan. För att denna strategi skall lyckas måste fastighetsägare och väghållare och kommunerna som ägare av allmänna platser, aktivt medverka till att förebygga föroreningar genom god planering och genomförande av olika åtgärder.

De befintliga äldre dagvattenutsläppen kan i många fall åtgärdas genom att leda in vattnet i dammar eller våtmarker för naturlig rening innan det hamnar i Edsviken.

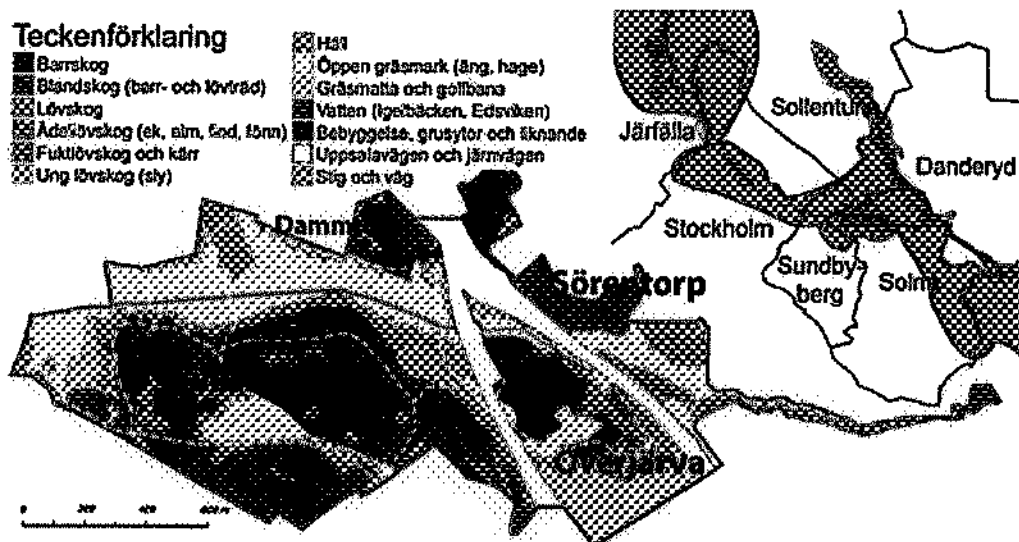
Igelbäcken

Igelbäcken utgör det största och mest uppmärksammade delavrinningsområdena inom Edsviken. Det berör på bäckens centrala läge inom Järvakilen som är en av Storstockholms gröna kilar omgiven av stora befolkningscentra som Kista, Tensta och Rinkeby. Bäckens hyser dessutom två skyddsvärda fiskarter - grönlång och (i mynningsområdet) nissöga.

Igelbäcken rinner från Säbysjön i Järfälla kommun, passerar i kulvert under Barkarby flygfält, rinner sedan in i Stockholms kommun genom grönområdet Järvafältet mellan de tätt bebyggda stadsdelarna Akalla, Kista, Tensta och Rinkeby. Bäckens lämnar Stockholms kommun när den passerat den trafikerade Kymplingelänken och när då Sundbybergs kommun. Bäckens närmaste omgivning är här oexploaterade med det för friluftslivet så betydelsefulla skogsområdet Kymlinge på norra sidan. Bäckens flyter sedan vidare in i Solna kommun, passerar de båda, för djur och människa, mycket svårforcerade barriärerna järnvägen och motorvägen. Den sista delen av bäckens lopp kantas bäckfåran av stora träd och når efter att ha passerat Ulriksdal Slottspark slutligen Edsviken. Även delar av Sollentuna kommun är belägen inom avrinningsområdet.

Sedan ett antal tillbaka finns den så kallade Igelbäcksguppen. Gruppen, som består av tjänstemän från de fem berörda kommunerna, Länsstyrelsen, Stockholm Vatten, Naturhistoriska Riksmuseet, Vägverket och Naturskyddsföreningen i Stockholms län. Syftet med gruppen är att främja Igelbäckens vattenvård samt sprida kunskap om naturvärdena i avrinningsområdet.

Delar av Igelbäcken ingår eller planeras att ingå i naturreservat. Inom Solna, Sundbyberg och Stockholm har vidtagits olika vattenvårdande åtgärder som meandring, beskuggning och utbyggnad av dammar för att gynna den biologiska mångfalden och förbättra vattenkvaliteten. Återkommande provfiske och kontroll av den biologiska och fysikaliska/kemiska vattenkvaliteten genomförs i Igelbäcken.

Verksamhets- och åtgärdsplan

Övergripande mål

Utredningar

Ett antal utredningar föreslås under det kommande året för att komplettera kunskaperna om Edsviken. En del av utredningarna kommer att ingå som underlag för pågående karaktäriseringsarbete, d.v.s. allmän beskrivning av miljöförhållandena i viken. All kunskapsuppbyggnad syftar till att underlätta prioriteringar och val av åtgärder för en kostnadseffektiv och miljömässigt optimal vattenvård

Närsaltsbelastningen

För närvarande saknas kunskap om hur stor den interna fosforbelastningen är och vilken inverkan vattenutbytet med Värtan har. Därför är det inte möjligt att sätta exakta haltmål för den externa belastningen till Edsviken. Ett långsiktigt mål för Edsviken bör dock vara att minska närsaltsbelastningen med ca 25 % vilket bedöms som realistiskt med tanke på det omfattande stadsförnyelsearbete som pågår i avrinningsområdets urbana delar. Fortsatta utredningar krävs dock för att få kunskap om den interna fosforbelastningens betydelse och omfattning innan kvantitativa mått på extern belastning kan sättas. Genom att fokusera på att rena fosfor som till största del är partikelbunden, kan tekniker användas som gör det möjligt att även fånga upp andra föroreningar som tungmetaller och organiska föreningar.

Dagvatten

En viktig del i de åtgärder som behöver genomföras är en långsiktigt hållbar strategi för dagvattenhantering som kan tillämpas konsekvent i avrinningsområdet och särskilt i de delar som står för den största belastningen. Samtliga kommuner i samverkan har mer eller mindre utvecklade lokala dagvattenstrategier. Ett förslag är att syntetisera dessa olika dokument till en gemensam skräddarsydd strategi med riktlinjer som är direkt anpassade till de mål som sätts upp för vattenvårdsarbetet. En gemensam strategi för de kommuner som ligger inom Edsviken – Igelbäckens avrinningsområde ger styrka vid genomförandet av åtgärder. Arbetet kan då bedrivas utifrån en helhetssyn där många aktörer är involverade. Tillförseln av förorenat dagvatten till Edsviken från de växande urbana delarna av avrinningsområdet har stor betydelse för vattenkvaliteten. Det är därför av avgörande betydelse att gemensamma policier och riktlinjer för dagvatten tas fram och tillämpas i de stora utbyggnads- och omvandlingsområdena, Sollentuna centrum, södra Häggvik, Edsberg, Mörby centrum med knutpunkt Danderyd, Danderyds sjukhus, Barkarby.

Biologisk mångfald

Det finns även starka motiv att satsa på åtgärder som främjar den biologiska mångfalden och andra naturvärden i Edsviken. Det gäller både de biologiska värdena i viken och de som finns utmed strandmiljöerna och i de tillrinnande vattendragen. Åtgärderna ska i första hand inriktas mot att öka förutsättningarna för den skyddsvärda floran och faunan men vi måste även vidga perspektivet att omfatta Edsviken/Igelbäcken i landskapsekologiskt perspektiv.

En viktig del i det sammanhanget är samarbete med båt- och fiskeklubbarna. Frågor som behöver diskuteras är val av drivmedel och bottenfärger, erosionsproblem, skötsel av båtuppsättningsplatser och båtar, hantering av båtarnas spillvatten och annat som påverkar vattenkvaliteten. Viktigt är också att i samverkan med fiskeintressenterna ta fram en fiskevårdsplan med riktlinjer som bidrar till att stärka den biologiska mångfalden.

nissöga

grönlång

Information och samverkan

En viktig sida i vattenvårdsarbetet är att samla och sprida kunskaper om vattenområdet Edsviken. Detta bör ske i en demokratisk process där enskilda, föreningsliv och verksamhetsutövare ges tillfälle att delta i en fortlöpande dialog och samverkan om vad vi vill med Edsviken i framtiden och vilka problem vi måste lösa och hur vi gemensamt kan bidra för att nå våra mål. Edsvikens betydelse för rekreation, fritid och biologisk mångfald blir utgångspunkten för detta arbete.

Inriktningsmål

Inriktningsmålen beskriver den övergripande inriktningen för vattenvårdsarbetet i Edsvikens avrinningsområde på lång sikt och den ambitionsnivå för arbetet som deltagande kommuner kommit överens om.

- Edsviken och de tillrinnande vattendragen ska vara ett attraktivt vattenområde för människors rekreation och fritid och för de växter och djur som naturligt vistas där.
- Belastningen av näringsämnen kväve och fosfor till Edsviken ska minska med 25 % fram till 2015 jämfört med beräknade värden 2005.
- MKP – miljökontrollprogram ska genomföras fortlöpande.
- Ingen art som har sin naturliga hemvist i Edsvikens ekosystem ska tillåtas försvinna, samtidigt som introduktion av främmande, invasiva arter skall undvikas.
- Fortlöpande arbete för att förbättra förutsättningarna för de arter som är hotade eller sårbara.
- Riktade insatser för fiskfaunan
- Säbysjöns status som en av länets främsta fågelsjöar skall säkerställas.
- Igelbäcken och dess närområde skall bevaras och skötas så att ekologiska och hydrologiska värden bibehålls och förstärks.
- Nora träsk och Ekebysjön skall bevaras och skötas så att ekologiska och hydrologiska värden bibehålls och förstärks.
-

Effektmål – Verksamhetsplan 2008

Effektmålen beskriver hur verksamheten ska bedrivas på kortare sikt där målen är tidsatta och med angivna kostnadsramar för genomförandet. I nedanstående sammanställning är effektmålen synonyma med verksamhetsplanen. Angivna kostnader uttrycks antingen som engångskostnad för 2008 eller som årskostnad under perioden 2008 – 2010.

VERKSAMHETSPLAN 2008

• Gemensamma strategier med riktlinjer för dagvattenhantering tas fram senast 080301.	50 000 kr
• Förankring och tillämpning av riktlinjerna för dagvattenhantering i de kommunala förvaltningarna senast 2008.	50 000 kr
• Fiskevårdsplan upprättas med riktlinjer för sportfisket, återskapande av lek- och uppväxtområden för fisk för att ge bättre förutsättningar för ett hållbart fiske senast 080401.	25 000 kr
• Riktlinjer tas fram i samarbete med båtklubbarna för en anpassning av båtsporten med hänsyn till vattenmiljön senast 080401.	25 000 kr
• Workshops och seminarier anordnas för att täcka behovet av utbildning och erfarenhetsutbyte inom Edsvikens Vattensamverkan. 2007 och fortlöpande.	25 000 kr
• Intern och extern information och marknadsföring	25 000 kr
• MKP - handlas upp för 2008-2010	50 000 kr/år
• Fortsatta utredningar om i vilken omfattning internbelastningen av fosfor och vattenutbytet med Värtan påverkar vattenkvaliteten i Edsviken 2008-2010	200 000 kr/år
Summa kostnader 2008	450 000 kr

I budgeten ingår alla kostnader inklusive projektledning och konsultkostnader. Medverkande tjänstemän i styrgrupp och projektgrupper bidrar med sin tid i arbetet.

Föreslagna åtgärder 2009.

- Utbyggnad av reningsanläggningar för dagvatten från stadsdelen Edsberg 2009.
- Bottenfauna – åtgärder i områdets vattendrag med avseende på bottenfauna 2009
- Inventera förutsättningarna för fågellivet och ta fram åtgärdsförslag 2009.
- Kartering av strandbiotoper 2009

Genomförd verksamhet

Utredningar

Det finns en hel del utredningar och resultat från miljöövervakning från Edsviken som stöd för föreslagna åtgärder och prioriteringar. Här följer en sammanställning av de viktigaste dokumenten med sammanfattande slutsatser och kommentarer under respektive rubrik.

1970 – 2004 Miljöövervakningsprojekt (Olika utförare) Enklare sammanställningar av mätdata har gjorts vid olika tillfällen. Någon sammanställning har inte redovisats i rapportform.

2003 Undersökning av föroreningstransporter och flöden i dagvattentunnel från Sollentuna centrum (SWECO) Undersökningen visar på förekomst av organiska föreningar och tungmetaller i tunnelsedimenten. För flera av metallerna överstiger proverna gränshalterna för känslig markanvändning. För organiska föreningar passeras gränserna för mindre känslig markanvändning. Spridning av föroreningar från slammet i tunneln till Edsviken bedöms som liten. Vattenprover vid tunnelmynningen visar inte på några förhöjda halter. Vad som händer vid tillfällen med höga flöden är osäkert, sannolikt mobiliseras en del av de partiklar som redan sedimenterat men i vilken utsträckning är osäkert.

Belastningsberäkningar och massbalans i Edsviken (SWECO)

Beräkningarna är gjorda i ”StormFac”, (Larm 2000) som är ett planeringsverktyg för bl. a. beräkning av flöden, koncentrationer och mängder av föroreningar till recipienter.

Beräkningarna visar på en fosforhalt i Edsviken på ca 90 ug/l. Halterna överskrider med marginal den acceptabla belastningen på Edsviken. Föroreningarna kommer till största del från urbana ytor via dagvatten.

2004 Nytt miljökontrollprogram för perioden 2005 – 2007 (Sollentuna kommun) Slutrapport kommer i slutet av 2007 efter kontrollperioden.

Fraktionerad fosforanalys (VRAB)

Fraktionerad fosforanalys innebär att fosfor analyseras genom lakning i fraktionerna lättlöslig, organisk bunden, järmbunden, aluminiumbunden och kalciumbunden. Detta ger svar på hur hårt bunden fosfor är och vilka delar som kan frigöras för biologisk produktion. Fosforhalterna är höga enligt rapporten, drygt 60 ug/l i medeltal vilket motsvarar klass 5, mycket högt näringstillstånd enligt Naturvårdsverkets bedömningsgrunder. Den externa tillförseln uppskattas till ca 1,5 ton P/år och andelen lättlöslig (lättillgänglig) fosfor i sedimenten är drygt 3 ton. Rapporten rekommenderar ytterligare analyser av fosfors ursprung och roll i Edsviken. Några åtgärder som föreslås är fällning av bottenvattnet och sedimentytan med polyaluminiumklorid, biomanipulation genom selektivt fiske samt att den externa tillförseln av fosfor reduceras.

2005 Inventering av fiskarten nissöga inom Edsviken (NRM) Fiskarten nissöga (*Cobitis taenia*) inventerades i Edsviken i augusti 2004. Nissöga är skyddad genom EG's art- och habitatdirektiv. Nio lokaler i Edsviken har undersökts.

Förekomst av nissöga konstaterades på fem av lokalerna. Fyra av nissögaförekomsterna är inte kända sedan tidigare. Högsta täthet av arten konstaterades vid Igelbäckens mynning vid Ulriksdal med 34 individer/100 kvadratmeter bottenyta. Rapporten rekommenderar att skyddsåtgärder vidtas vid de strandmiljöer där nissöga förekommer.

Inventering av landmolluskfauna i strandnära sumpskogsområden (Göteborgs Naturhistoriska Museum)

Två objekt har undersökts beträffande förekomst och sammansättning av landlevande mollusker, Västerjärva alkärr och Bergendals alkärr. Rapporten beskriver en typisk fauna med karaktäristiska arter och en del typiska skogsarter. Att notera är fynd av den tidigare rödlistade skogsgrynsnäckan - en karaktärsart för äldre, fuktiga, mossrika bärrskogar. Bergendals alkärr hyser en tämligen artrik fauna med en rad allmänna arter. En del av faunan indikerar god skoglig kontinuitet i kärret. Fynd av sex människospridda arter tyder på kulturpåverkan. Dessa arter har säkerligen kommit in i kärremiljön genom dumpat trädgårdsavfall. Bland sötvattenmolluskerna uppmärksammas den i stockholmstrakten ovanliga slamdammsnäckan (*Radix labiata*).

Inventering av bottenfauna i tillrinnande vattendrag (NRM)

Provfiske (Aqvaresurs)

Nätprovfiske genomfördes i Edsviken i september 2005 i syfte att fastställa sammansättning och artfördelning i fisksamhället. Resultatet visar att fiskbeståndet är påverkat av den höga närsaltshalten i viken. Det finns gott om fisk i djupintervallet 0 – 3 meter men endast sporadiska förekomster på djupare vatten. Syrebristen var påtaglig från fem meters djup och nedåt. Fångsten utgjordes främst av mört och abborre. Mört dominerade antalsmässigt och abborre viktmässigt. Andelen fiskätande abborrar var ca 15 % av den totala fångsten vilket i jämförelse med Fiskeriverkets årliga nätprovfisken (30 %) är relativt liten. Orsaken till detta är okänd men ett högt fisketryck kan vara en tänkbar förklaring. Under provfisket fångades endast 2 (!) årsyngel och antalet fjolårsungar var lågt. Resultatet indikerar störd rekrytering i Edsviken. Inventering av lek- och uppväxtområden visar att det råder brist på lämpliga habitat för flertalet fiskarter. Elva olika fiskarter, med dominans av karpfiskar, fångades under sex dagars provfiske. Dessutom fanns indikationer på förekomst av ål och signalkräfta.

Konsulten föreslår att en övergripande fiskevårdsplan tas fram. Även åtgärder för att skydda lek- och uppväxtplatser från skador av båttrafik och exploatering bör ingå i åtgärdsplanen.

2006

Makrofytinventering (Tång o sånt) Tolv lokaler inventerades september 2006. Resultatet visar en relativt låg artrikedom. Sikten var vid inventeringstillfället mycket dålig, ca 2,3 meter vid inventeringstillfället. Sedimenten är lösa och virvlar lätt upp. Bakteriefäckor på sedimenten indikerar syrefri miljö. Av de tolv lokalerna har tre medelhöga naturvärden. Resterande har låga värden. Lokalerna vid Nytorp, Noraån och Igelbäcken har betydligt högre täckningsgrad av växter. Även förekomst av snäckor, musslor och fisk är större än på övriga lokaler. Det innebär att det här finns bättre förutsättningar för fisklek och uppväxtplatser för fiskyngel. Inventeringsresultatet kan ligga till grund för förslag till skyddsåtgärder.

Utredning om Kistatunneln (Stockholm Vatten)

Kemisk/fysikaliska data för det vatten som pumpas ut från Kistatunneln (Järva dagvattentunnel) till Edsviken finns sammanställda och delvis bearbetade men inte i rapportform. Övervakningen ökas från och med 2007 till fyra provtagningar per år mot tidigare två.

Dagvattenutredning, Edsberg (Sollentuna kommun)

Dagvattnet från stadsdelen Edsberg med ca 10 000 invånare, centrumanläggningar, genomfartsleder och industriområden leds via ledningsnät till kulvert som mynnar i Edsvikens innersta och mest förorenade del. Planeringsverktyget StormTac har använts för att göra analyser av markanvändning, dagvattenflöden och belastningsberäkningar. För att kontrollera och befästa resultaten av de teoretiska beräkningarna görs nu flödesproportionella provtagningar i mynningskulverten. Provtagningarna som startades 2006 ska ske under ett år och beräknas bli utvärderade efter vintersäsongen 2007.

Flödesproportionell provtagning av dagvatten vid Edsberg (WRS)

Pågår, ej utvärderad. Se ovan

2007

Djupkarta Edsviken 2007

Färdigställd. Finns i digital form.

Kartering och belastningsberäkning av dagvattenområden i Danderyd och Sollentuna (SWECO) 2007

Utredningen beskriver markanvändningen, flödesberäkningar och föroreningsbelastning i de tekniska avrinningsområdena i Danderyd och Sollentuna. Delavrinningsområdena har klassats med avseende på föroreningar utifrån gällande bedömningsgrunder. Utredningens resultat är sammanfattade på digitaliserade kartor som kan utgöra underlag för ställningstagande om utbyggnad av eventuella reningsanläggningar för dagvatten.

Åtgärder

2005

Utbyggnad av fördröjningsmagasin och översilningsytor vid Bergendal. Anläggningen ska rena dagvatten från bostadsområden i Sjöberg och Kärrdal samt vägdagvatten från Danderydsvägen.

Nora träsk

Nora träsk är sista anhalt för dagvattnet från ca 25 % av Danderyds yta innan detta når Edsviken. "Sjön" har problem med hög belastning av näringsämnen och stora mängder vatten vid kraftig nederbörd. Liten eller ingen skötsel har genomförts på senare tid vilket har skapat problem. Vidare har översvämningsmygg orsakat stora besvär på senare år, framför allt sommaren 2005, och Danderyd har inlett ett samarbete med Jan Lundström som har ansvar för myggbekämpningen vid nedre dalälvsområdet. För att underlätta flödet ut ur Nora träsk, och minska risken för översvämnningar har utloppet rensats och beskuggande vegetation planterats. (Ytterligare åtgärder som gynnar den biologiska mångfalden planeras.)

Förekomst av herpetofauna, d.v.s. ormar, ödlor, grodor, paddor och salamandrar. Trollsländor har inventerats i området under 2006. Här påträffades bl.a. citronfläckad kärrtrollslända. Denna art är skyddad genom EG's art- och habitatdirektiv.

2005 –
2006

Planering och utbyggnad av anläggningar för rening och flödeskontroll i ett antal detaljplaner (15) i området mellan Sollentuna C och Häggvik i Sollentuna. Området mellan stationerna vid Sollentuna centrum och Häggvik är under en omfattande omvandling. Lokala riktlinjer för dagvattenhanteringen har upprättats efter de olika förhållanden som råder i området. Utifrån en helhetssyn på dagvattnets hantering i hela området behandlas dagvattnet i varje enskild detaljplan med stöd av planbestämmelser och överenskommelser i avtal. Utbyggnad har startat och kommer att pågå under en 10-års period.

2006

Omledning av Sätträngsbäcken för ökad sedimentation. Bäckens avvattnar främst jordbruksmark i Danderyd till Rösjön i Sollentuna. Belastningen är relativt låg men åtgärden har ändå gjorts för att visa hur man med enkla lösningar och till låg kostnad kan vinna fördelar för miljön.

Lokalt omhändertagande av dagvatten från Silverdal genom utbyggnad av dammar i Rådanbäcken.

Silverdal är ett nytt bostads- och verksamhetsområde under utbyggnad. Enligt områdets miljö- och resurshushållningsprogram skall dagvattnet omhändertas lokalt. Ett centralt vattenstråk i parkmiljö med bäck och dammar har byggts ut. En tanke med vattenstråket är att förutom vattenrening även skapa förutsättningar för biologisk mångfald och upplevelse- och skönhetsvärden i stadsdelen.

Meandringar och våtmarker utbyggda i Igelbäcken vid Solna/Sundbyberg.

Åtgärderna är delvis finansierade med statliga medel för lokal naturvård, LONA.

Informationsinsatser

Nyhetsbrev 2007

Dagvattenseminarium 2007

Hemsida 2007

Studieresa 2007